

pogosto nekaj časa oprezala skozi vhodno odprtino, nato pa naglo odletela. Drevo z duplom stoji približno 20 metrov od dokaj prometne planinske poti, vendar detla zaradi številnih obiskovalcev nista bila videti pretirano razburjena. Mladiči so bili v času opazovanja verjetno še precej majhni, saj jih je bilo moč slišati le iz neposredne bližine. Na osnovi opisanih opazovanj lahko sklepamo, da je triprsti detel verjetno razširjen po celotnem najvišjem osrednjem delu Pohorja, kjer prevladujejo iglavci in še najdemo dovolj velik odstotek trhlega drevja. Zanimivo bi bilo vedeti, do katere najnižje nadmorske višine sega ta vrsta.

Luka Božič, Pintarjeva 16, SI-2106 Maribor

KMEČKA LASTOVKA *Hirundo rustica*

Barn Swallow – 1 individual in a flock of Barn Swallows with deep rusty-red belly of the type of *H. r. savignii* ssp. at Vevče on April 3rd 1997 (Ljubljana, C Slovenia)

Karin mi je sporočila, da je opazila v jati kmečkih lastovk, ki so se spreletavale nad Ljubljano pri papirnici Vevče, tudi nenavaden osebek s temno opečnato rdečim trebuhom. Takoj sem odhitel na prizorišče dogajanja in si imel priložnost ptico temeljito ogledati. Barva je bila zelo temna in intenzivna. Priznam – najprej sem bil prepričan, da gre za kakšno eksotično vrsto. Po pregledu literature pa sem ugotovil, da je šlo najverjetneje za eno od sredozemskih podvrst: *transitiva* iz vzhodnega Sredozemlja ali pa *savignii* iz Egipta. Po temini in intenzivnosti barve sklepam na podvrsto *savignii*. Ne morem pa tudi (razen verjetnostno) izključiti pojava podvrst *erythrogaster* iz Novega sveta ali *tyleri* iz vzhodne Sibirije, težko pa si predstavljam, da bi šlo zgolj za odklonski osebek soimenske podvrste *rustica*. Podatek je dodatno zanimiv, ker je status podvrste *savignii* v Egiptu stalnica ali klatež in ne selivka. Pisalo se je 3.4.1997.

Primož Kmecl, Riharjeva 28, SI-1000 Ljubljana

ŠMARNICA *Phoenicurus ochruros*

Black Redstart – nest in the wall about half a meter above active nest of the Peregrine Falcon *Falco peregrinus* on May 7th 2000 in the Krim mountains (C Slovenia)

V nedeljo popoldne 7.5.2000 sem se odpravil k enemu izmed gnezdišč sokola selca *Falco peregrinus* v Krimskem hribovju, kjer vsako leto spremljam uspeh gnezditve. Kot ponavadi sem s teleskopom z razdalje nekaj sto metrov opazoval dogajanje v gnezdu. Mladiči, stari okrog tri tedne, so stikali po gnezdu za ostanki plena. V pričakovanju, da uzrem še starša, sem gledal skozi teleskop. Kmalu sem

opazil drobno ptico, ki je priletela v bližino. Videti je bilo, kot da je priletela prav v gnezdo. Krajše opazovanje je pokazalo, da ptica redno priletava in odletava iz stene, tik ob sokolovi gnezdilni polici. V želji, da uganko razvozlam, sem se približal steni na slabih sto metrov. Šmarnica je hranila mladiče v luknji, ki je ležala pol metra nad sokolovim gnezdom. Med priletavanjem in izletavanjem je morala švigniti prav mimo glav sokoljih mladičev, katerih bližina je očitno ni motila. Ali so se šmarnice kasneje uspešno speljale, ne vem, uspešno pa so se speljali sokolji mladiči.

Tomaž Mihelič, Št. Jurij 125, SI-1290 Grosuplje

BRINOVKA *Turdus pilaris*

Fieldfare – feeding on earthworms together with Common Starlings *Sturnus vulgaris* (the mixed flock numbering some 740 Fieldfares and 400 Starlings) on March 10th 1999 at Rače (Dravsko polje, NE Slovenia)

Na travniku in zorani njivi med Račami in Hotinjo vasjo sem 10. 3. 1999 opazoval mešano jato brinovk in škorcev *Sturnus vulgaris*, ki so se skupaj hranili z deževniki. Razpotegnjena jata je bila dolga približno tristo metrov, število brinovk je bilo 740, škorcev pa 400.

Damijan Denac, Pintarjeva 14, SI-2000 Maribor

POVODNI KOS *Cinclus cinclus*

Dipper – 1 in the Ledava stream on January 14th 2001; first record from the transborder area between Slovenia and Hungary (NE Slovenia, Prekmurje region)

Dne 14. januarja 2001 sem opravljal zimski popis vodnih ptic. V dopoldanskih urah sem se zadrževal na potoku Ledava pri Črnem logu. Na odseku Ledave pri novi lendavski obvoznici, kjer se stekata Kobiljski potok in Ledava, sem opazil povodnega kosa, kar je za naše nižinske razmere dokaj neobičajno.

Igor Kolenko, Dolga vas 26a, SI-9220 Lendava

KOMATAR *Turdus torquatus*

Ring Ouzel – nest on beam of a hunting lodge at Planinc (1,500 m) on May 24th 1997 (Snežnik mountain chain, SW Slovenia)

Z namenom, da bi fotografiral alpskega kosmatinca, sem se 24.5.1997 odpravil na Snežnik (1.796 m). Ko sem zapustil bukov gozd in se pričel vzpenjati med ruševjem, mi je pozornost vzbudilo petje samčka sive pevke *Prunella*

modularis, ki je čepel na vrhu jerebika. Na JZ strani pobočja (predel med Malim in Velikim Snežnikom ter Obračališčem) sem kasneje naštel šest (6) pojočih sivih pevk, ki so posedale po ruševju. Še istega dne sem se povzpел na Planinca (1.500 m), kjer sem pri lovski koči preplašil komatarja *Turdus torquatus*. Ker se je ptica vedla zelo razburjeno, pri tem pa sploh ni bila tako plašna, sem pomislil na bližino gnezda. Tega mi ni bilo treba dolgo iskati, saj se je v naslednjem trenutku iz gnezda, ki je ležalo na tramu pod streho, dvignila še druga ptica očitno istega para. Na podlagi predhodnih opazovanj te ptice v gnezditvenem obdobju (28.4., 4.5. in 10.5.1996) in tudi kasneje (23.9. in 4.10.1996) na različnih predelih Snežnika sklepam, da je komatar precej pogosta ptica na Snežniku.

Boštjan Surina, Župančičeva 22, SI-6250 Ilirska Bistrica

VINSKI DROZG *Turdus iliacus*

Redwing – 1 observed in the company of Song Thrushes *Turdus philomelos* in Ptuj on January 14th 2000 (NE Slovenia)

Z vinskim drozgom *Turdus iliacus* sem se prvič srečal 14.1.2000. Na Ptujju poznam kar nekaj bližnjic, zato sem jo mahnil po eni izmed njih mimo doma upokojencev, kjer sem na mladih posajenih drevesih opazil okrog 10 cikovtov *Turdus philomelos*. Bežno sem jih pogledal, ko je moja pozornost pritegnil vinski drozg *Turdus iliacus*. Imel je okrasto obrv, ki se je jasno ločila od zgornjega temnejšega, rjavega dela glave. Prav tako je imel svetel dvojni brk. Poprsje in trebuh sta bila belkaste barve z jasnimi, temnimi pegami. Opazoval sem ga lahko le nekaj sekund, saj se je s cikovti preplašil in odletel. Tako zaradi hitrosti nisem opazil rjasto rdečih prog pod pazduhama, delno verjetno tudi zato, ker je bil obrnjen stran od mene. Za vsak primer sem še pogledal v priručnik, da ne bi prišlo do kakšne zamenjave s cikovtom ali cararjem in takoj izključil to možnost, ker nobeden od njiju nima obrazne maske.

Tadej Trstenjak, Ul. Borisa Kraigherja 18, SI-2325 Kidričevo

GRMOVŠČICA *Phylloscopus sibilatrix*

Wood Warbler – two males singing in June 2000, and probable breeding of this species on Mt. Krim (C Slovenia) at 1,000 m a.s.l. in thermophilous forest with *Fagus sylvatica* and *Ostrya carpinifolia* as the dominant tree species

Grmovščica je ena tistih ptic, pri kateri med popisi nikoli ne vemo, ali pojoči samec pomeni gnezdeči par ali ne. Grmovščica namreč prepeva tudi na selitvi, zato se nemalokrat zgodi, da pojoči osebki, ki smo jih zaznali v aprilu ali maju, konec maja ali junija izginejo [JANČAR, T. & M. TREBUŠAK (2000): Ptice Kozjanskega regijskega parka.

Acrocephalus 21 (100): 107-134]. Vrednotenje velikosti gnezdeče populacije in celo možnost gnezdenja grmovščice na nekem območju je zato lahko zelo varljivo [GEISTER, I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. DZS, Ljubljana]. Kljub temu pa nekaj samcev poje še junija in ti pari pri nas nemara tudi gnezdiijo. V juniju pojoča samca grmovščic sem zabeležil na Krimu med 3. in 4.6.2000, ko sta pela ob gozdni cesti pod samim vrhom Krima na nadmorski višini okoli 1.000 m. V gozdu, kjer sem opazoval grmovščice, dominira sicer bukeve *Fagus sylvatica*, vendar se z večjim deležem pojavlja tudi črni gaber *Ostrya carpinifolia*, kar poudarja termofilni značaj pobočja, ki ima na tem delu pretežno južno ekspozicijo. Dne 4.6.2000 sem enega od samcev poskusil izzvati s posnetkom petja grmovščice. Na moje presenečenje se je samec zelo burno odzval, saj je v bližino kasetofona priletel nemudoma in s petjem neutrudno odgovarjal navideznemu vseljivcu. Pri tem ni deloval prav nič plašno. Domnevam, da so grmovščice v letu 2000 glede na pozni datum petja in tudi na burni odziv samca na posnetek na Krimu tudi gnezdile.

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana

SKALNI STRNAD *Emberiza cia*

Rock Bunting – male observed in an opening of a dense woodland consisting mainly of Scotch Pine *Pinus nigra* and White Oak *Quercus pubescens* on April 7th 1996 at the village of Klanec near Kozina (The Karst, SW Slovenia)

Pozno popoldne 7.4.1996 sem se odpravil na teren v vas Klanec pri Kozini. Ustavil sem se na jasi v gozdu črnega bora *Pinus nigra*, hrasta *Quercus pubescens* in še nekaterih drugih listavcev v bližini omenjene vasi. Večerilo se je že, ko sem vrh nekega, takrat še golega listavca opazil strnada, ki se je oglašal s kratkimi zvonečimi piski. Pogledal sem skozi teleskop in uzrl lepega samca skalnega strnada, ki je vrh drevesa potem čepel še kakih dvajset minut. Zanimivo je, da sem ga opazoval na zanj nenavadnem, gozdnatem območju. Ko se je stemnilo, sem poslušal še petje slavca *Luscinia megarhynchos*, nekje v daljavi pa se je oglasila tudi mala uharica *Asio otus*.

Al Vrezec, Pražakova 11, 1000 Ljubljana

VELIKI STRNAD *Miliaria calandra*

Corn Bunting – three pairs at mud and cinders dump of the Bauxite and Aluminium Factory near Kidričevo in June 2000 (Dravsko polje, NE Slovenia)

Veliki strnad je postal v nižinah SV Slovenije že zelo redek gnezdilec, še zlasti pa to velja za Dravsko polje. Prava ironija je, da so verjetno zadnji gnezdeči pari kolonizirali njegovo nekoč največjo rano – odlagališče rdečega blata in pepela